

32. Pila electroquímica que encén una bombeta

Objectius

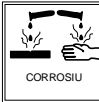

- Observar com es pot fer en el laboratori una pila que pot encendre una bombeta.

Introducció

Les piles electroquímiques que s'acostumen a muntar en el laboratori com les piles de Daniell, acostumen a tenir una elevada resistència interna (uns milers d'ohm) de manera que no és possible que facin funcionar un motor o encendre una bombeta. La pila que es proposa té tres avantatges:

- una resistència interna molt petita
- les concentracions dels reactius són superiors a les estàndard de les piles Daniell (1 mol/dm^3)
- es fa servir un metall molt reductor.

Material i Equipament

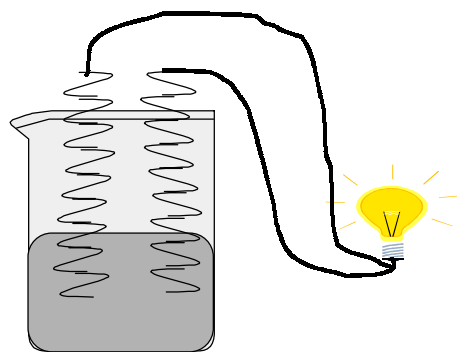
<p>Equipament</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vas de precipitats de 250 cm^3 - Proveta de 250 cm^3 - Fil de coure gruixut (uns 30 cm) - Pincetes de cocodrill i cables de connexió - Bombeta de 3,5 V amb el seu portalàmpades - Voltímetre digital - Paper de vidre 	<p>Reactius i altres materials</p> <ul style="list-style-type: none"> - Àcid sulfúric, dissolució 3 mol.dm^{-3} - Cinta de magnesi (uns 30 cm) <div style="text-align: right;"> </div> <p> Despreniment de gasos irritants!</p> <p>Ulleres de seguretat i guants.</p>
---	---

Procediment

Muntatge i execució de l'experiència

1. Posa 150 cm^3 de la dissolució 3 mol.dm^3 d'àcid sulfúric en un vas de precipitats de 250 cm^3 .
2. Neteja bé amb paper de vidre els trossos de fil de coure i de cinta de magnesi. Cargola'ls en espiral (fes-ho entorn d'un llapis, per exemple).
3. Connecta els extrems dels dos fils metàl·lics mitjançant cables i pincetes a una bombeta de 3,5 V.
4. Submergeix amb suavitat els extrems cargolats dels metalls en la dissolució.

5. Observa i pren nota del que passa. Retira els metalls i connecta un voltímetre en lloc de la bombeta. Pren nota del voltatge d'aquesta pila.

Qüestionari

1. Quan marca el voltímetre?. A partir de la taula de potencials d'elèctrode pots justificar el valor del voltatge d'aquesta pila?

Semipila	E° / V
$Mg^{2+} Mg$	-2,37
$H^+ H_2$	0,0

2. Quines altres variables són importants a tenir en compte per explicar el voltatge d'aquesta pila electroquímica?

3. Descriu tots els fenòmens que s'observen en el funcionament d'aquesta pila.

Pila electroquímica que encén una bombeta

Material per al professorat

Orientacions didàctiques

Temporització

- 20 minuts en total

Alumnes als quals s'adreça l'experiència

Alumnes de segon cicle d'ESO (només com a demostració espectacular) i de batxillerat

Orientacions metodològiques

Es tracta d'un experiment il·lustratiu que es recomana que faci el professor/a, i que dirigeixi després la discussió sobre les respostes a les qüestions.

Orientacions tècniques

L'experiment convé fer-lo en llocs amb bona ventilació o en una vitrina per a gasos.

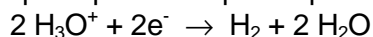
Gestió dels residus: poden llençar-se a la pica deixant corre aigua abundant.

Conclusions

Resultats esperats

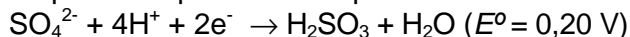
El voltímetre ha de marcar més de 2,5 V.

Les dues semireaccions principals en aquesta pila són:

A més del despreniment d'hidrogen es pot notar el despreniment d'un gas irritant, probablement SO_2 .

És possible que a més es produeixi la reacció:

Cal tenir en compte que les concentracions són superiors a les estàndard per a una pila.

Propostes de recerca

Investigar com afecten la FEM d'una pila factors tals com la concentració dels reactius, la temperatura, la formació de compostos de coordinació... Es pot suggerir com a possible treball de recerca.